

ידי שבע

פעם מער צייטונג

דעזעס בלאטט ערשיינט דריימאל וואכענטליך...

אויף דעזער צייטונג קאנמאן יעדע טאג פאר ערשטע...

Nr. 21. דרייצענטער יאהרונג. פסט, פרייטאג יאר א' ה'תרמ"א. Pest, den 18. Feber 1881.

דיא יודישע פעסטער צייטונג אלס געזעטצליך פאליטישעס בלאטט

אין פאלגע אונזערער אין פאליטישעס בלאטטע געבראכטען נאטיגן צייטונגס-בעדיינע- הייזער ווארדען זיך פאן פילען אונזערער לענדער בעפראנט אב ווייך פיר אונזער יודישע פעס- טער צייטונג, וועלכע זיך אויך מיט פאליטיק בע- אטט, ביא אדער בעהארדע דא קייצאן הינטער- לעגט האבען איר דעזע פראגע אנטווארטען ווי דער הייזער מיט איינע ענטשעדיגען "א" ווי הא- בען פיר אונזער פאליטישע יודישע פעסטער ציי- טונג 50000 גולדען (זאגע: פ'נס טויזענט צוויי הונדערט אונט פונפצען גולדען נ"ו) ביים הערענע- בירגער-מינסטער-אמטע אלס "קייצאן" (זכער- שטעללינג) הינטערלעגט: דען זאכט דורפט זיך אונזער בלאטט ניכט מיט פאליטיק בעפאסטען!

דער הייסטעס פאראנאך דעם אונזער- שען פרעסס-געזעטצע ליסטע: איינע צייטונג הערען אנהאלט ענטוועדער טהיילווייזע אדער גאנץ פאליטישע געזעטצענדיגע בעהאנדעלען, דאך נור ביא ערשולונט פאלגענדער בעדיינען הערענע- נעכטן ווערדען: (1) דעם "ווענישע" אדער דעם בירגער-מינסטער אין דעסען בעזעק דאס בלאטט ערשיינט מיט העפאן דאך איינע געמאכט-יער- דען אין וועלכער אדער נאכע דעם פאראנאכט- ליכען רעדאקטערס איר דוקוקרויא, ווא דאס בלאטט געדוקט ווירד, אנטעבען זיין מיסען. דער "ווענישע" אדער דער בירגער-מינסטער איז דאן פערפאליטעטע היינט דעם מינסטער-אמט אנצווייגען. (2) ווען דאס בלאטט טענליך ער- שינט, אז מיט העפער 10000 גולדען ערשיינט עס אבער ניכט טענליך, אז מיט העפער נור 5000 גול- דען אלס קייצאן געלייטעט ווערדען: (3) אים פאללע אין דער צייטונג עפאס געשרעבען ווירד, וואס נאך דעם פרעסס-געזעטצע ניכט געשרעבען ווערדען דורפט אז ווירד דא געלד-שטראפע פאן דעזער קייצאן אבער-געבן. (4) פאן יעדער טי- מער דער צייטונג מיט אין בלאטט מיט דער א- גענהערדיגען אנטערשירטע דעם רעדאקטערס דער בעהארדע צוגעשיקט ווערדען: ווער דעם פערדייט ווירד מיט 200 גולדען בעשטראפט. ווער אין פאליטישעם בלאטט אונט קייצאן הערענ- ניכט, ווירד מיט געפענעט ביז צו איינע יארדע אונט מיט איינער געלד-בוסע ביז 500 גולדען בע- שטראפט. ווער אין איינער צייטונג אונט פאלאונג דעם פאראנאכט-פערבראנעט איינפויגע: ווער צו געוואלטאמען פערענדערונג דער קאנטריבוטיון אונט עס אונטער-אום נעמען דא געזעטצע אבריינגען איינפארדערט, ווירד מיט געפענעט ביז צו 4 יארדען אונט צו איינער געלד-בוסע ביז צו 2000 גולדען בעשטראפט. ווער נעמען דען קא- נע איינפארט אדער דעסען הארע פערזאן בע- לידענע ווירד מיט געפענעט ביז צו 6 יארדען אונט מיט איינער געלד-בוסע ביז צו 3000 גולדען בע- שטראפט. ווער דא טיטלעדיג דעם העררשערהייזעס בע- לידענע ווירד מיט געפענעט ביז צו 4 יארדען אונט מיט איינער געלד-בוסע ביז צו 2000 גולדען בעשטראפט. ווער צו געוואלטאמען טעטיגע דעם אפגע- ליכען פירענעס אונט דער הונט איינפויגע, ווירד מיט געפענעט ביז צו 2 יארדען אונט איינער געלד- בוסע ביז צו 1000 גולדען בעשטראפט.

ווארען זיך. - עס געריכט אים נון צויר בע- זאנדערן גענוטהוואונג, דא געלענענדיגס צו דא- בען אים אונזערען לענדער מעלדען צו קאנען דאס וויר דען אפארדערונגען דעם פרעסס-געזעטצעס נאכקאממען אונט פיר אונזער פאליטישע יודישע פעסטער צייטונג דא געזעטצליך פארגעשרעבע- נע קייצאן פאן 5000 גולדען ליסטען קאנטען, - אונזערע צייטונג אונט אויך דאס איינע יודישע בלאטט אין דער וועלט, וועלכעס דא געזעטצליך פארגעשרעבענע קייצאן ליסטעט אונט דאדער ליסט געזעטען זיך אויך מיט פאליטיק צו בעפאסטען בערעכטעט אונט, אונזערע צייטונג, וועלכע קיינע קייצאן ליסטען דורפטן הייזער נאך דער שטרע- נע דעם געזעטצעס נאך קיין פאליטישעם שרייבען. ווי וואללען הייזער נור נאך עס שליסט צויר געזעטצעט אונזערע אונזערע אונט דאס צוירשט דעם הערענע בירגער-מינסטערס אן אים פאליטיק בעפאסט- פערטליכען. דעזע ליסטע אין דייטער איבער- זעטענע איינפארדער פאלגענדערמאסען:

אן הערען מ' רייז, פארטאנאטליכען דע- דאליכער דער יודישע פעסטער צייטונג. אדער איינאכע, אין וועלכער דא אנטווען דאס זיך אדער בלאטט אויך מיט פאליטיק בעפאסט אונט וועלכער דא אויך דא געזעטצליך פארגע- שרייבענען קייצאן פאן 5000 גולדען האבען אויך צויר קענטעס געמאכטען אונט דא קייצאן פיר הייזער בעדיינען. דא קייצאן בלייבט אסדע- פאליטישע אסטע צו אייבער-הערענע, בלייבענע האבען זיך אויך דאס הארע קאנולירע אונט-אונט מינסטער-אמט אונט דא בידא-פעסטער קאנולירע אונט-אונט מינסטער-אמט-אונט-אונט דאפאן פער- שטענדיגט דאס אדער צייטונג איינע געזעטצליך פאליטישע אונט.

ק א ר ל ק א מ ע ר א י ע ר קאנולירע דאס אונט בירגער-מינסטער.

אייווערטיגע פאליטיק אים איינאוישען היינסטאנע

דא געריכט טרוקשע אנטעלענענדיגס וועל- בע שאן אז לאנגע אונט אז פיער פאן זיך הארען לאסט אונט געלדען אויך אין דער איינע-הייזען זענען דעם איינאוישען היינסטאנע צו איינע געזעטצענדיגער אונטער-פערללאזען געווארדען - דער אייבערשטע לעגע הערשירטע איינאן העלפ' ריכטיגעט געלדען אן דעם איינאוישען מינסטער- פערזענעטען פאלגענדע אנטעלענענדיגאן: עס איז אלוועקען געקאנטען דאס דא אים א-טרוקעל 21 דעם בערלינער פערטראגעס בע- שטראגענע היינע-אונטעלענענדיגס צווישען היי- בערלאנד אונט דער טרוקיא זיך צו איינעם נא- צווישן צווישען צווישענע אונט אין דער לעטצטען צייט פאליטישע געזעטצעט אונט אין דער לעטצטען צייט איינען פיר דער איראפעאישען פריעדען-גע- פערליכען פארטאכער איינעמאמען האט. - נאך דען געשטענען נאכבריינגען ווערדען איבער דעזע פראגע דא פערדאנלעניגען צווישען דען געוואנד- טען דער איראפעאישען דראסטיגעטע בענינגען. - נאכדעם אבער דא ערפארדיגען אין דער לעטצטען צייט אונט בערלינער האבען דאס אל- בע פערדאנלעניגען דער שטאטס-מענער ניכט דא פירענדיגען לאונג דער איינעמאלישען פרא- גען זאנדערן נור דען קרייז אונט אין פאלגע דעם- טען איינע אנטערמאלע פערדאנלעניגען דער הייסען מאכט הערענעפארט האבען א-טרא- נאכ- דעם נון אויך דא איינעמאלישע פראגע אונט

פאטערלאנד ווער נאכע בעדיינעט: אז פראגע אויך דען הערען מינסטער-פערזענעטען: (1) איז דער הערד מינסטער-פערזענעט געוואנען דעם איינאוישען היינסטאנע דען ביד- הערענען פערליכען דער געריכטע טרוקישען אנטעלע- געהייט אונט דען שטאנדפונקט בעקאנט צו געבען וועלכען אונזער איינעמאלישע מינסטער-אמט דעזער אנטעלענענדיגס גענעראלער פאן אדערע ענטשע- זונג אנטעפאנגען ביז אין דאס געזעטצע צייט איי- געמאכטען האט?

(2) איז אונזער איינעמאלישע מינסטער-אמט געשטראכטען ביא איינער פירענדיגען לאונג דעזער פראגע מיט-צו-וירקען אונט איינע קריינע- הייזע לאונג געדוועלבען מיט אללען מיטטעלען צו פערדאנלען? אים פאללע דא געריכטע טרוקישע אונט- לענענדיגס איר איינע פירענדיגע הייזע זיך ניכט ארדענען לאסט אונט עס צו איינעם קריינע קאם- טען ווירד: (1) איז אונזער איינעמאלישע מיני- סטער-אמט געשטראכטען זיך ניכט היינצווישען- פאללעקאסטען אפאראטיאיש' צו בלייבען - אונט אויך אללעס מאנליכע אונט-ווערדען, דאס זיך אויך דא אברענען דראסטיגעט אין דעזער קרייז ניכט היינצווישען?

אז ליסטע דא העלפישע איינעמאלישען אונט וועלכע דעם מינסטער-פערזענעטען אויך געזעטצליך צוגעשטעללט ווארדען, ווארענדיג ווירד זיך הערד פאן מיטא ניכט אז טענלל בעאליען, דעזע איינעמאלישען צו בעאנאווארטיגען, אז לאנגע דא פערדאנלעניגען דער איראפעאישען גראם- מעכטע איבער דעזע געריכטע טרוקישע אנטעלע- געהייט נאך ניכט צו ענדע זינע דאזאנע קאנן אויך דער איינאוישע מינסטער-פערזענעט אים היינסטאנע קיינען איינשלוס הערענדיגער ערטהיילען.

ביז יעצטע מיטטען וויר אונט אין דעזער אנט- געלענענדיגס ניר מיט דען נאכבריינגען דער דער פערשטע בענינגען, דא געזעטצע דעפערט אים אט- הען בריינגע אונט פאלגענדע מעלדען: "יעדע האפענונג פיר איינע פירענדיגע לאונג דער גערי- טישען פראגע אונט געשריבענען געזעטצענדיג-וועל- דורכבאייט אויך דא גראסע טרוקישע שטאטס-א- ניג האבען. דא געריכטע געזענדיג האט בע- הייט דעם ענלישען געוואנדענען פערקלערט דאס דא געריכטע ארמעט שאן אין פאללע קריינע- הייסטונג האטשטענע אונט בענינג 4 וואכען אויך שאן מארשערטען זיין ווירד, אונט זיך מיט האט- פערענעוואלט אין דען בעזינג דעם טרוקישען גע- זעטצענע וועלכע ווירד זיך בערלינער פאטער-הייזע געריכטענלאנד צוגעשראבען ווארדען צו געטצען." דעזע געריכטע דעפערט היינטע אלוו אויך קרייז אבער וויר האלטען אלל דאס נאך אייבער פיר איינע לענדען געריכטע גראסעווערייא, דענען אין דער הייזע טהראנענדיג, וועלכע פארגע- טערן אין בערלין אבערהאלטען ווארדען פערזע- כערטע דער הייזע קאזיער, דאס ער אללעס מאן- ליכע צויר פערזענענדיגע דעם קריינע אונטערען ווירד אונט וויר ווערען דאס מאן אין דעזער אנט- געלענענדיגס אין בערלין מעהר צו בעפערלען הא- בע אלס אין אטערען. - דאס קריינע געריכטע דער ווירד זיך דאך ניכט טרוינען נעמען דען וועללען דער איראפעאישען גראם-מעכטע אונט איינע ענטשענדיגען קרייז נעמען דא טרוקיא צו אנטענענדיגען.

סוקורון באמטער פער מאינו 5,88, 1881, 5,90 נולד.
 וויינער שלאכט פיעה מארסט דער אים-
 טרינג אויף דעם וויינער שלאכט-פיעהמארקט אס 14-טען
 ד. מ. בערטן 2792 שטיק. דאסן ווארען: 1148 אונגארישע
 484 פאלנישע אונד 831 ווישע, דא סרייע שטעללען
 זיך פער 100 ק: אונגארישע מאכט-פאסן 50-59,50 נול,
 פאלנישע 49-57, דויטשע 44-60 נולדען.
 פיעהמארקט-ווערקסטע: מאיר ביי ריון.

שטעללענ-געזוך.

אין פעהרייאמטער לעהרער אהנע פאמי-
 ליע דער זאואל רש"י תנ"ך אים אויך דויטשע אונד
 אונגארישע נענטשטענער אין דען פער פאלקס-
 שולקלאסען פאלקראכטע אונטערריכטעט אין
 טיכטיגער אונגאר, נעכסט דעם אין פראקטישע
 שוהט זיכער ווער טייער קורא אונד בעל תפלה אונד
 ווינט נאך פסח א"ה אין אונגער אינער נעמינדע
 אונטערשטעללעט צו ווערען דעוועלבע ווערע און
 בערזייט, און אינער נאכערן נעמינדע דא שטעל-
 לע אינעם שוהט שני אונד דא אינעם נעמינדע-
 פיעניעס אונטערשטען, אדעסטע אן
 Ign Weinberger in Nagy, Post Farkas (Nent-
 raer Com.)

קאנקורו.

אין דער קולטור-געזעלשעפט (7 בויגען)
 איזט דא שטעללע אינעם ש"ב ש"צ וקורא פאן
 ר"ה אויך בעל תפלה אונד דעם אדעמעהאלט פאן 300
 נולדען נעכסט פרייער זאונט נאכער שוהט
 אונד זאכטענען נעכטנאכערשטען צו בעזעצען.
 בעווערבער האבען איהרע סבלות פאן אימא-
 ווישען אדעמעהאלט פאן רבנים אז ווי ערשט-פרא-
 טע איבער איהר פארלעבען, ביז ננדע אויך ראשון
 אז דען נעפעטיגסטן פארשטאנד איינזענענען.
 דעם אקצעפטירטען ווערען 10 נולדען אלס וויי-
 קאסטען פערשטעט.
 שטערן עטאנועל 3-3

קאנקורו.

אין דער קולטור-געזעלשעפט (7 בויגען)
 איזט דא שטעללע אינעם ש"ב ש"צ וקורא פאן
 בעל תפלה וקורא ווייזל פאן ר"ה אויך בעל תפלה
 דעם אדעמעהאלט פאן 300 נולדען נעכסט פרייער
 זאונט נאכער שוהט אונד זאכטענען נעכטנא-
 כערשטען צו בעזעצען. בעווערבער האבען איהרע
 סבלות אונד תרות פאן אימא-ווישען אדע-
 מעהאלט פאן רבנים אז ווי ערשט-פראקטע איבער איהר
 פארלעבען, ווייז און פארלעבען אונד דען
 נעפעטיגסטן פארשטאנד איינזענענען אונד ביז
 לענטשטעם דאס נוסח פלעם פראכטע-פארדראן
 צו ערשינען. נור דעם אקצעפטירטען ווערען דא
 ווייז-שטענען פערשטעט.
 ערנעלע הירש פארשטעטער. 3-3

אם זיך דאס צור פארטיהורונג דעם קריגעס
 נאכהינט נעלד צו פערשטעטען עטע דאן פעררא
 וואר ביז צו זיינע לעצטע צעטע אונד-צונע אין
 ווארטער פריינד אונד אנהענגער דער יודען, צו
 קיינער צייט האבען דא יודען שפאניענס איינע
 זאלבע שטופע דער פרייהייט אונד דעם גליקעס
 ערריכט, אלס אונטער דער רעגירונג אונד פער-
 דאם, זיא הענטען זיך וועלכט אונטער איינעם
 וויירקלעכן יודישען קאניגע נכט מעהר פרייהייט
 ווינען קאניגע. מאנלך, דאס וויירקלך אויך דאן
 פערדא זעלבסט אן זיינע אכטשטאמטונג פאן יודען
 גלייכטע, דא זיינע" בינעטיגטע דעם יודענ-שוה-
 מעס אין דער וועלטשטעטע ביז איה דען הייט-
 נען טאנע אהנע ביישפיעל דעם בעלבען אונד
 (ווי ווערערהאלטען דאס ערערן מ. עהרעני-
 טהיילס ווישעס פעמליכקייט) נור אין דרייטען
 נכט אבער אין יודישען בוכשטאבען נעשרע-
 בען אונד. דאס פיערטע העפט ביינעם אונטער פיע-
 לען אנדערן אויך, דא לעבענשאפט-ווינען פאן
 דאן זעהן אכטבונאל וון יוספ נביא אונד דעם יוד-
 שען דיפלאמאטע אס מירקישען האפע, רי שלמה
 אכטונד דער צווייטאל פיר פאלען איינען קאניג
 נעזעחלט האט.)

בידעצע דער רעדאקצין.

הערן זי העללער אין וואיסען: מיט דעם 32-סטען
 קאסטעל דענעטע עיסט דער 1111 ע. באנד אונד מיט
 דעם 33-סטען קאסטעל בענאן דער דרייטע אונד
 דער לעצטע באנד אונטערע זאכטען וועלכע נאך צייט-
 לך נאך אונד עיסט דעם אינטערעסאנטע וון וויר-
 ווי האבען אן שאן אין 59 קאניגע אדעמעהאלט ביז
 אקטויבונג דענעס ראכטע נעזאנט, דאס ווערע זעה
 נאך ון וויר אונד דאס ווי וועלכע דעם איינען אונטער-
 עסטאטירטן ראכאן אלס דענען נאך נאך נעלענען
 האבען.

נעשעפטס בעריכט.

פעסטער פרייע.
 נעשעפטס פרייע-שעס פאן ווייזען וואר
 נעסטען מעסע צו מארקטע נעכטעס, דער פערטע וואר
 נול - 15000 מעסע' ווארדען פערקויפט.
 ווייזען ען, פרייס- 100 מעסע' 79, קרא 12,80
 נולד, 500 מעסע' 79, קרא 12,80 נול- 78,3
 קרא 12,75 נולד. - נעסטע-באנען 100 מעסע' 77,5 קרא
 12,40 נולד. 500 מעסע' 77, 12,30 נול- 2700 מעסע'
 76,5 ק' 10,95 נול, 1200 מעסע' 74, קרא 11,50 נולד. 100
 מעסע' 78, קרא 12,00 נולד- 200 מעסע' 77,4 קרא
 12,10 נולדען. 200 מעסע' 77,5 קרא 11,00 נולדען. 400
 מעסע' 77, ק' 12, 100 מעסע' 77, - 12 נולד. 500
 מעסע' 76,5 ק' 11,97 נולד. 150 מעסע' 79, 11,40 נול.
 (אלעס פער דרייט מאנאטע)
 קוקורון 5,85 נולדען 5,70 נול.
 האסער 6- נולד.
 ווייזען פער פרייהייט 11,08-11,10 נול,
 האסער פער פרייהייט, 6,32, - 6,37, נולד.

סאמעל אבולאפיא הלוי.
 פיאנאציוניסטער אין קאסע ליען.
 (שלוס)
 הודך זאלבע נאכריכטען וויכטע היינטלע
 טראסטאמארא דען קאניג דאן פערדא בייס שטאל-
 צען שפאנישע פאלקע לעבערליך צו מאכען איינע
 שפארקע פארטיי איבערצייגן דענן אויך צו היינ-
 ריך, עס ענטבראנגטע אין העפטער אונד לאנג-
 ווערענער קריגע, דער מיט וויינען אונטערברעכונג-
 נען פאלע 9 אהרע דעוועטע מערקווירדיגע ווי-
 זע היעלטען אללע יודען ביז דאן פערדא אונד
 קעמפסטען מיט נראסטער בענייטערע אונטער
 דעסטען פאניגע. אבולק' ער אן דעם יודישען פ-
 נאנג-מיניסטער דאן סאמעל אבולאפיא איינע
 שטרעפליכען אונד פערדאמטענווערטען רויב-
 מארד פעראיכט האטע. מאנלך, דאס דא יודען
 זעלבסט דען דאן פערדא אלס איינען מאנארכע-
 פאן ווישער אכטשטאמטונג בערשאכטענע וועס-
 האלב דא איהן מיט נראסטער היינעכונג אינטער-
 שטעטען. זא פיעל איזט טהאמאטע, דאס אין
 דעם לאנגווערענען ברודער-קריגע אונד דא קרא-
 נע שפאנישע צווייטערע היינעלע דער שפאנישע
 יודען פארמלך צו נונדע נעזאנען ונד. פריילד
 האטען זיא ווערענע דעם קריגעס נכט אלס
 יודען צו לידען, אונדערן זעבען נור אלס דא-
 פארט יודען אונד אונדערליבען דאן פערדא -
 אויך זיינע ברייטליכען אנהענגער האטען יא
 נאנען וועלכען לידען, וויא דא יודען, צו ער-
 טראנען.

אס 14-טען מערען דעם אהרעס 1369 ווארדע
 צווישען דען פיינליכען ברייערן דא לעצטע
 ענטשיידונגס-שלאכט ביז דער שפארט מענטעל
 נעלעפערט. זיער טראף היינער טראסטאמארא
 מיט דאן פערדא פערואלדך צוואסטען היינער
 דיע דעם אונדערליבען קאניג צו: וויא ביזט דא
 יודען! וויא ביזט דא זאן אינער ווענע-דעסט-
 מאנד! וויא האט דא עס נעזאנט, איה דעם שפא-
 נישען שפאנישע צו ווענען! ביידע ראנגען נור מיט
 אינאנדער, דאן פערדא שטירצעט צו באדען, ווא-
 ריז דאן היינער דע טראסטאמארא דעם איינען
 אונדערליבען ברודער מיט דעם שטירטע דען קאפ
 פאם קאפער טינגענטע.

זא ענדעטע דאן פערדא, דער רויב-מארדער
 דעם ערלען סאמעל אבולאפיא הלוי, לידער הא-
 בען ווינענענען דא יודען אונטערע זיער פיעל
 היינעשטע, נכט איינער אלס 10,000 יודען אין דער
 ווייטשטאט טאליען ביסטען לעבען אונד פער-
 מאנען אין ווינען איהרע טהיילנאמע פיר דאן
 פערדא, אונדעם דאך נכט אינעריינעם נעלאט-
 טען ווערען, דאס פערדא עבען נור דאס
 פעריברענע נענען ווינען פיאנאציוניסט-
 מעס איה דעם נעוויסען האטע. ער פעראיכטע
 דאזעלבע נעווס נור אין ער נאכטען בערענע-
 מיט אונד אין איינער שטונדע דער פערצווייפונג

פרייס-טאבעללע פאם 12 פעבר.

פרייס-טאבעללע פאם 12 פעבר.		פרייס-טאבעללע פאם 12 פעבר.	
פרייס	פרייס	פרייס	פרייס
102	100	102	100
105	100	105	100
108	100	108	100
110	100	110	100
112	100	112	100
114	100	114	100
116	100	116	100
118	100	118	100
120	100	120	100
122	100	122	100
124	100	124	100
126	100	126	100
128	100	128	100
130	100	130	100
132	100	132	100
134	100	134	100
136	100	136	100
138	100	138	100
140	100	140	100
142	100	142	100
144	100	144	100
146	100	146	100
148	100	148	100
150	100	150	100
152	100	152	100
154	100	154	100

